

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัย “บทบาทของหนังสือพิมพ์เจ้าพระยาในการสร้างความชอบธรรมให้กับรัฐบาลนายธานินทร์ กรัยวิเชียรและความขัดแย้งกับหนังสือพิมพ์ร่วมสมัย” ถือเป็นงานวิจัยในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แบบอรรถวิเคราะห์ (Textual Analysis) อธิบายและใช้ดัชนีที่สร้างจากทฤษฎีของ Mcquail เพื่อถอดความหมายทางสัญวิทยา (Semiology) ซึ่งเน้นการศึกษาจากตัวสื่อหลักโดยจะนำแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวมาแล้วเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์และอธิบาย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์บทบาทของหนังสือพิมพ์เจ้าพระยาในการสร้างความชอบธรรมให้กับรัฐบาลนายธานินทร์ กรัยวิเชียร และความขัดแย้งระหว่างหนังสือพิมพ์เจ้าพระยากับหนังสือพิมพ์ร่วมสมัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ Coding Sheet หรือ แผ่นลงรหัสสำหรับลงรหัสข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์บทความที่เสนอแนวคิดเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับรัฐบาลนายธานินทร์ กรัยวิเชียรของหนังสือพิมพ์เจ้าพระยาจนเกิดความขัดแย้งกับหนังสือพิมพ์ร่วมสมัยฉบับอื่น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยชิ้นนี้ทำในแนว Content Analysis ซึ่ง Textual Analysis ร่วมกับการใช้ดัชนีที่สร้างจากทฤษฎีของ Mcquail เพื่อถอดความหมายอย่างสัญวิทยา โดยจะวิเคราะห์ผ่านบทความ บทความแสดงความคิดเห็นทั้งนักเขียนประจำและนักเขียนเฉพาะกิจ จัดหมายและบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ 3 ฉบับ อันได้แก่

1. หนังสือพิมพ์เจ้าพระยา ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ของรัฐบาลนายธานินทร์ กรัยวิเชียร
2. หนังสือพิมพ์สยามรัฐ หนังสือพิมพ์ร่วมสมัยกับหนังสือพิมพ์เจ้าพระยาซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ
3. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์ร่วมสมัยกับหนังสือพิมพ์เจ้าพระยาซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ

โดยจะเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2520 ถึง 20 ตุลาคม 2520 ว่าเป็นวันที่หนังสือพิมพ์เจ้าพระยาฉบับปฐมฤกษ์ออกวางจำหน่าย และวันสิ้นสุดการออกตามลำดับรวมทั้งสิ้น 98 วัน ดังนั้นจะมีการรวบรวมข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ทั้งสิ้น 294 ฉบับ โดยแยกเป็น

1. หนังสือพิมพ์เจ้าพระยา 98 ฉบับ

- 2.หนังสือพิมพ์สยามรัฐ 98 ฉบับ
- 3.หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 98 ฉบับ

โดยจะแบ่งประเด็นการศึกษาออกเป็น 2 ส่วนหลัก ดังนี้

ส่วนที่ 1 หนังสือพิมพ์เจ้าพระยากับการสร้างความปลอดภัยให้กับรัฐบาลนาย
ธานินทร์ กรัยวิเชียร โดยจะแบ่งเป็นประเด็นย่อยอีก 3 ประเด็น ได้แก่

- 1.ประเด็นของการสร้างความปลอดภัยทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม
- 2.ประเด็นการสร้างความปลอดภัยให้กับบุคคลในคณะรัฐบาล
- 3.ประเด็นการสร้างความปลอดภัยให้กับหน่วยงานราชการ

ส่วนที่ 2 ความขัดแย้งระหว่างหนังสือพิมพ์เจ้าพระยากับหนังสือพิมพ์ร่วมสมัย
โดยจะแบ่งเป็นประเด็นย่อยอีก 2 ประเด็น ได้แก่

- 1.การนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับรัฐบาลนายธานินทร์ กรัยวิเชียรในหนังสือพิมพ์
เจ้าพระยาแล้วสร้างความขัดแย้งกับหนังสือพิมพ์ร่วมสมัย
- 2.การวิพากษ์วิจารณ์ตนเองของหนังสือพิมพ์เจ้าพระยากับหนังสือพิมพ์ร่วมสมัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์ถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์เจ้าพระยาใน 2 ส่วนหลัก คือ

1. บทบาทหนังสือพิมพ์เจ้าพระยากับการสร้างความปลอดภัยให้กับรัฐบาลนาย
ธานินทร์ กรัยวิเชียร ในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม โดยวิเคราะห์จากดัชนี
ที่ได้สร้างไว้แล้วสรุปแต่ละด้าน
2. ความขัดแย้งระหว่างหนังสือพิมพ์เจ้าพระยากับหนังสือพิมพ์สยามรัฐและ
หนังสือพิมพ์ไทยรัฐซึ่งเป็นตัวแทนของหนังสือพิมพ์ร่วมสมัยในด้านการเมือง
เศรษฐกิจและสังคม แล้วสรุปแต่ละด้าน

การนำเสนอข้อมูล

ผลการศึกษาที่ได้จะนำเสนอโดยเริ่มจากการวิเคราะห์และอธิบายบทบาทของ
หนังสือพิมพ์เจ้าพระยาในการสร้างความปลอดภัยให้กับรัฐบาลนายธานินทร์ กรัยวิเชียรและ
การวิเคราะห์ตลอดจนการอธิบายถึงความขัดแย้งระหว่างหนังสือพิมพ์เจ้าพระยากับหนังสือพิมพ์
สยามรัฐและหนังสือพิมพ์ไทยรัฐอันเป็นตัวแทนของหนังสือพิมพ์ร่วมสมัยในช่วงเวลาดังกล่าว

จากนั้นในบทสุดท้ายจะเป็นการอภิปรายทั่วไปในบทบาทของหนังสือพิมพ์เจ้าพระยาใน
การสร้างความปลอดภัยให้กับรัฐบาลนายธานินทร์ กรัยวิเชียรในฐานะหนังสือพิมพ์รัฐบาลและ

ความขัดแย้งกับหนังสือพิมพ์สยามรัฐและหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในฐานะตัวแทนของหนังสือพิมพ์รวมสมัย

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้ทำการทดสอบความเชื่อมั่น โดยผู้วิจัยได้สุ่มเนื้อหาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความชอบธรรมและความขัดแย้งดังกล่าวข้างต้นมา 50 รายการ และนำไปให้นิสิตปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 1 ท่าน และผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ 1 ท่าน ลงรหัส โดยศึกษาวิเคราะห์จากการยึดแนวการแบ่งประเภทจากอภิบายศัพท์ ซึ่งผลที่ได้พบว่าผู้ลงรหัสทั้ง 2 คน พิจารณาสอดคล้องมีความเห็นตรงกัน 76% โดยคำนวณจากหลักของ Holsti¹

$$R = \frac{2(C_1 + 2)}{C_1 + C_2}$$

$$C_1 + C_2$$

$$\begin{aligned} C_1 + 2 &= \text{จำนวนรายการที่ผู้ลงรหัส 2 คน ศึกษาเห็นตรงกัน} \\ C_1 + C_2 &= \text{จำนวนรายการทั้งหมดที่ผู้ลงรหัสทั้ง 2 คน ศึกษาซึ่งมีค่า} \end{aligned}$$

ดังนี้

$$\begin{aligned} C_1 + 2 &= 38 \\ C_1 + C_2 &= 50 + 50 = 100 \\ R &= \frac{2(38)}{100} = 0.760 \end{aligned}$$

$$100$$

ในการคำนวณด้วยสูตรนี้ ค่าที่คำนวณได้ไม่ควรต่ำกว่า 0.750 จึงจะมีค่าที่เชื่อถือได้ ดังนั้นเมื่อค่าคำนวณครั้งนี้ผู้ลงรหัสทั้งสองมีความเห็นตรงกัน 0.760 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้จึงถือว่ามีความน่าเชื่อถือ

¹ Rihard W. Budld et al, Content Analysis of Communication. (New York : The Mac Million Company, 1976), p.68.